

Noi Alexandru Ioan I
Cu mila lui Dumnezeu și voința națională
Domnul
Principatelor Unite
Moldova și Țara Românească

Considerând că regulamentul instrucțiunii publice din anul 1851 prevede pentru învățământul superior din Moldova înființarea a patru facultăți și anume: de Filosofie, de Drept, de Teologie și de Medicină;

Considerând că piedicile care mai mult timp s-au opus întemeierii învățământului înalt, așa precum îl vrea legea, astăzi în cea mai mare parte sunt înlăturate, de vreme ce există un număr destul de mare atât de elevi, care și-au terminat studiile liceale, cât și de profesori capabili de a preda științele în limba română, precum prevede § 6 din regulamentul școlar;

Considerând că interesul țării, care este în progres, și mai ales multele trebuințe care au apărut o dată cu noul regim introdus în Principatele Unite prin Convențiunea din 7/19 August 1858, cer să se dea instrucțiunii publice cea mai mare dezvoltare;

Considerând că, în virtutea acestei idei, Adunarea legislativă în sesiunea din anul 1859/ 60, nu numai că a votat un însemnat buget pentru instrucțiunea publică, dar pentru răspândirea ei a acordat guvernului Nostru mai multe credite, și în special acela pentru a cumpăra încăperi pentru instalarea facultăților;

Considerând că, potrivit votului camerei, s-a și cumpărat pentru totdeauna vechiul palat al Domnului Muruzi;

Socotind că a sosit timpul pentru a se pune cea de pe urmă piatră la mărețul edificiu național proiectat de legea din 1851, adică întemeierea tuturor celor patru facultăți în același loc;

Ținând seama de împrejurările pe larg expuse în raportul Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul instrucțiunii publice din data de 16 Octombrie, no 13794.

Cu binecuvântarea lui Dumnezeu și cu puterea legii din 1851, Domnia Noastră hotărâm și încuviințăm întemeierea Universității de Iași cu toate cele patru facultăți ale ei, cu sediul în aceste încăperi anume destinate pentru dânsese;

Și deci am decretat și decretăm:

Art. I. Universitatea de Iași este persoană juridică cu drept de a se administra singură în probleme atât științifice cât și disciplinare, în limitele legii.

Art. II. Universitatea cuprinde patru facultăți: Filosofică, Juridică, Teologică și Medicală. În cadrul lor învățământul va fi gratuit, liber și în limba română.

Facultățile formează un Institut național, în care se vor studia toate ramurile științelor fără nici o închidere.

Toți membrii Universității sunt considerați ca funcționari înalți ai Statului; ei vor fi români. În caz de necesitate, pentru limbile străine se vor putea întrebuința și profesori străini cu drepturi acordate de legile speciale ale țării. Toți membrii Universității nu vor putea fi demiși. Nici unul dintre ei nu va putea fi îndepărtat decât în puterea unei hotărâri date de Consiliul Academic și sancționată de Domnul.

Art. III. Universitatea are un Consiliu Academic compus din profesorii în activitate ai tuturor facultăților, precum și din cei retrași, care au făcut servicii școlare în vreo facultate timp de zece ani, cu titlu de membri de onoare.

Acest Consiliu este prezidat de Rectorul Universității, care se alege în fiecare an de către profesorii facultăților și din rândurile lor, și este recomandat de către Ministerul de culte și instrucțiune publică, cu acordul Domniei.

Consiliul astfel compus decide toate cauzele de interes comun ale Universității și elaborează statutele speciale pentru fiecare facultate.

Art IV. Fiecare facultate își alege un Decan anual dintre profesorii în activitate ai facultății respective.

Decanul supraveghează îndeplinirea îndatoririlor profesorilor și ale studenților din acea facultate.

Art V. Aspiranții la statutul de profesor la facultate vor fi recomandați Domnului de către Ministerul cultelor și al instrucțiunii publice, în urma examinării titlurilor de către Consiliul Academic și după prezentarea lui.

Art VI. Universitatea are un cancelar sub direcția Rectorului, pentru ținerea cancelariei Universității.

Art VII. Consiliul Academic are jurisdicție disciplinară asupra profesorilor și a studenților.

Art. VIII. Numai Universitatea are dreptul și prerogativele de a conferi gradele și onorurile academice cele mai înalte în diferite științe, precum doctoratul, licența, diploma de magistru, de

inginer, de arhitect etc. Diplomele acestor grade se vor expedia, după prezentarea Rectorului și a Decanului, de către Ministerul instrucțiunii publice, în numele Domnului.

În viitor nici un tânăr nu va mai putea fi primit în serviciile publice ale Statului dacă nu va avea diplomele necesare, conform cu natura postului pe care îl va ocupa. Acestea vor fi determinate prin legi care vor conferi drepturile și prerogativele date studenților care au absolvit cursurile Universității.

Doctorii sau licențiații în drept vor putea fi admiși avocați.

Doctorii în medicină, ieșiți din facultate, vor putea funcționa ca medici în temeiul diplomelor lor, fără a mai da vreun examen, cu îndeplinirea însă a condițiilor prescrise prin statutele speciale ale facultății.

Bacalaureații, magiștrii și doctorii în teologie vor avea dreptul la oricare funcție bisericească.

Inginerii și arhitecții cu diplome de la Facultatea de Filosofie, vor fi angajați de către Stat în lucrări și vor fi preferați străinilor.

Oricine va dori să devină avocat sau să-și exercite profesia de medic, de inginer, arhitect etc. fără a avea diplomă de la vreo Universitate din Principatele Unite, se va supune examenului cerut de statutele speciale ale fiecărei facultăți.

Dispoziția de față nu se aplică românilor care posedă diplome dobândite în urma studiilor făcute în străinătate.

De la data acestui act, orice român posesor de diplome de la facultăți străine nu va putea exercita profesia sa în țară, înainte de a-și justifica titlurile înaintea Consiliului Academic.

În străinătate, nu se va mai trimite de astăzi nici un tânăr român pe cheltuiala Statului, înainte de a absolvi cursurile unei facultăți din Principatele Unite.

Art. IX. Universitatea, în calitatea sa de persoană juridică, are direcția sa financiară și chestorul său, precum și dreptul de a câștiga avere. Ea are și archiva sa, care păstrează documentele Universității și pe cele ale celorlalte școli din țară.

Art. X. Statutele speciale ale Universității, precum și cele ale facultăților îndeosebi, determină atributele și îndatoririle ulterioare ale diferitelor persoane și autorități Universitare, precum și drepturile și îndatoririle tuturor studenților.

Întrucât aceste statute vor trece peste competența administrativă, ele vor fi supuse de către Ministerul instrucțiunii publice deliberării organismelor legale.

Art. XI. Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul instrucțiunii publice este însărcinat ca la cea dintâi sesiune a corpului legislativ să- i înfățișeze bugetul Universității, precum și al bibliotecii și al diferitelor colecții, care vor trebui înființate, sporite sau ameliorate, potrivit noilor trebuințe.

Facem cunoscut tuturor și ordonăm ca cele de față, învestite cu sigiliul Statului și trecute în Monitoriul oficial, să se execute întocmai, drept pentru care Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul cultelor și instrucțiunii publice din Moldova este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei ordonanțe.

S-a dat acest act în Domneasca Noastră reședință din Iași în anul mântuirii Una mie opt sute șazeci, luna octombrie, în ziua a douăzeci și șasea, al doilea an al Domniei Noastre în Principatele Unite.

Contrasemnat
Ministrul de Culte și Instrucțiune Publică

No. 13795
Secțiunea Școlilor
Din Ministerul de Culte și Instrucțiune Publică